

اسماعیل حصاری درگذشت

اسماعیل حصاری، از اعضای شورای کتاب کودک، درگذشت. ایرنا ضمن اعلام این خبر نوشت، اسماعیل حصاری از اعضای قدیمی شورای کتاب کودک بود که در دهه ۸۰ در گروه‌های تخصصی زمان تألیف و ترجمه فعالیت می‌کرد. او به‌واسطه تحصیل در رشته مهندسی مکانیک در دانشگاه صنعتی شریف، فعالانه در تهیه جلد‌های ۱۶، ۱۷ و ۱۸ فرهنگنامه کودکان و نوجوانان «گروه فیزیک» همکاری داشت. شورای کتاب کودک با عرض تسلیت این اتفاق به خانواده اسماعیل حصاری و خانواده شورای کتاب کودک، نوشت: «از درگاه خداوند بزرگ، خواستار رحمت برای آن زنده‌یاد و صبر برای بازماندگان است.» برای یادبود اسماعیل حصاری که در کتابفروشی دمانوند به مدیریت بهمن دارالشفایی مشغول به کار بود، روز جمعه ۲۲ دی ماه، مراسمی با فروختن شمع در این کتابفروشی برگزار شد.

دریایی تمام‌نشدنی

حمید پورآذری
کارگردان و مدرس تئاتر

۱- دکتر علی رفیعی یکی از مهم‌ترین و تأثیرگذارترین اشخاصی است که در زندگی من حضور داشته، نگاه او به هنر و جامعه منحصر به فرد است. نگاه جامعه‌شناسانه و حتی پیشگویانه‌ی او به شرایط و اتفاقات جامعه از ویژگی‌های آثار اوست. درباره علی رفیعی می‌توان به دفعات گفت و نوشت بدون آنکه تکراری باشد. بارها و بارها از او شنیدم، آموخت و هر بار نکته‌ای تازه کشف کرد. دکتر مانند دریای تمام‌نشدنی است. هر بار که کاری انجام می‌دهد و هر بار که

نگاه کارگردان ۱

۲- ممکن است بین اجراهای من و دکتر رفیعی تفاوت‌هایی وجود داشته باشد، ولی این فقط در شکل ظاهری آن است چون سرچشمه و مسیر فکری هر دو گونه از یک تفکر می‌آید. به باور من این شکل از اجرا کاملاً تحت تأثیر آموزش‌های استاد بوده است. چرا؟
به دلایل ذیل:

- ▶ مباحثی که مطرح می‌شود پنجره جدیدی را برای شما باز می‌کند، زیرا در جای دیگری مشابه آنها را نمی‌شنوی. مباحث مصداق عملی دارند پس عمیق‌تر درک می‌شوند.
- ▶ آشنایی با مبرهولود و بحث تئاتر قرارداد آگاه.
- ▶ ضرورت گروه و کار گروهی.
- ▶ سرچشمه‌های ناب‌تئاتری.
- ▶ بداهه‌سازی.
- ▶ تئاتر شرقی.
- ▶ کم‌دیالوگانه.
- ▶ آگاهی بازیگر از بدن خود برای رساندن مفهوم و حس به مخاطب (زست) و درک درست از اشغال فضای صحنه.
- ▶ توجه به معماری مکان به‌عنوان یکی از ارکان مهم اجرا.

چهره فرهنگ

زیباترین زنده‌ی تما‌تر ایران

نوشته‌ای به بهانه ۸۵ سالگی علی رفیعی

شمار شهدای خبرنگار به ۱۱۱ نفر رسید

از ابتدای جنگ غزه و جنایات ارتش رژیم صهیونیستی در بمباران غزه تاکنون، ۱۱۱ خبرنگار به شهادت رسیده است. فارس ضمن اعلام این خبر نوشت، در هفته جاری حمزه الدحدوح، فرزند خبرنگار مشهور الجزیره - وائل الدحدوح - به‌همراه مصطفی ثریا، خبرنگار شبکه الجزیره در بمباران رژیم صهیونیستی که خبرنگاران را در غرب خان یونس در جنوب نوار غزه هدف قرار داد، به شهادت رسیدند. وائل الدحدوح، خبرنگار شبکه خبری الجزیره که پیش‌ازاین همه اعضای خانواده‌اش را در بمباران اردوگاه نصیرات در مرکز نوار غزه از دست داده بود، اکنون در غم از دست دادن فرزندش حمزه به سوگ نشسته است. ۱۸ دی‌ماه نیز یک خبرنگار فلسطینی به‌نام عبدالله ایاد بریص، در جریان بمباران خانه‌اش در خان یونس به شهادت رسید. همچنین به‌عبدالله، خبرنگار فلسطینی و دختر بچه‌اش در حمله هوایی رژیم اشغالگر به منزلش در نوار غزه، به شهادت رسیدند.

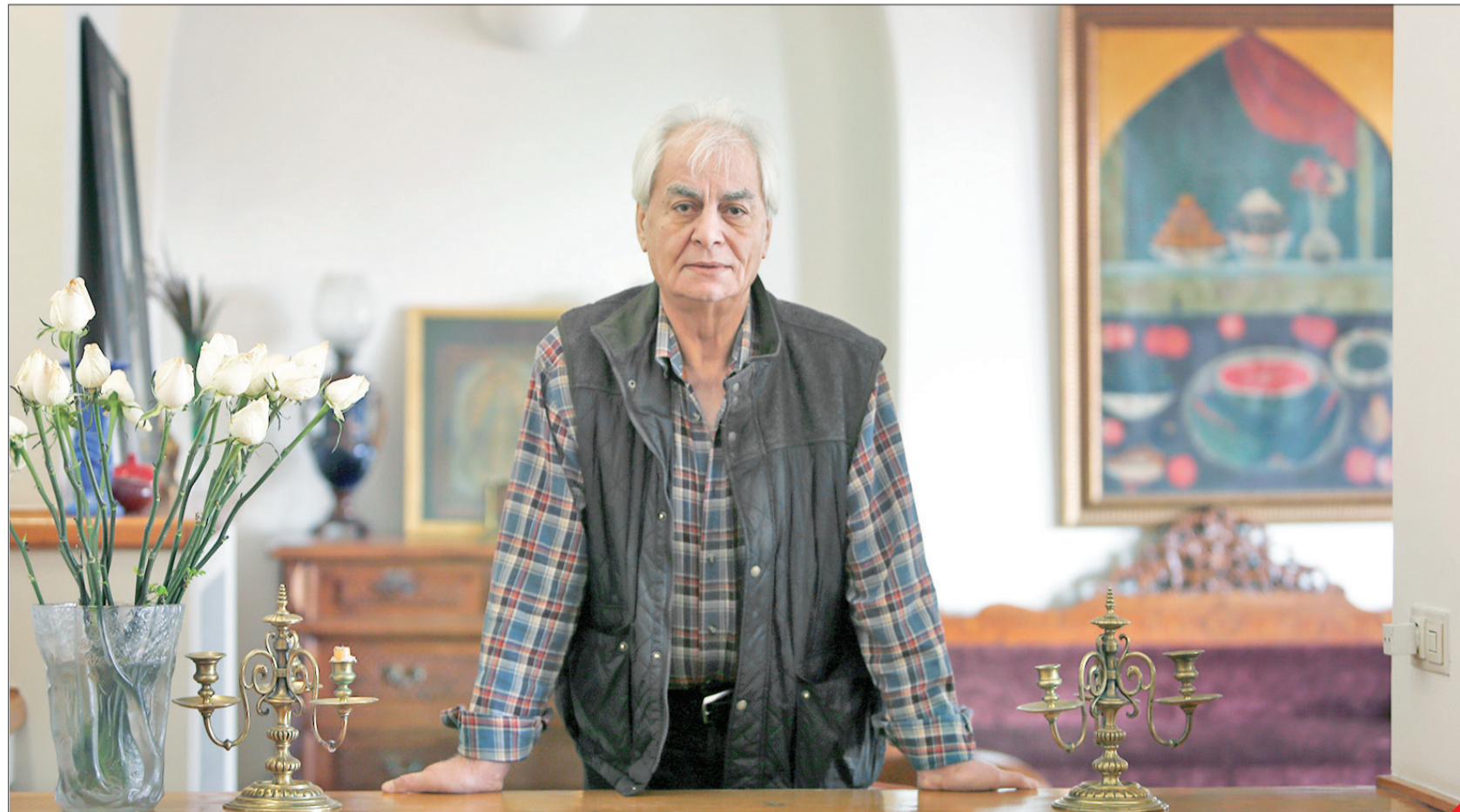

علی‌اصغر دشتی
کارگردان و مدرس تئاتر

در سراسیمگی زندان اوین ایستاده است، با موهای سپید، در یاد جنیان. عصا در دست، خیره به خروچی زندان که شاید همیشه همراهش؛ «حمید پورآذری» از بند خلاص شود و او آغوش باز کند و «حمید جاانم...» را با الف کشدار و لپچه شیرین اصفهانی بگوید.
اگر از پایین، از نزدیکی‌های پل به بالا نگاه کنید، ایستادن آدم‌ها مقابل آن در آهنگین چوچان اجراهای دقیق چیدمان‌شده‌ی اوست که بر صحنه تالار وحدت

می‌درخشد اما این بار او خود ستاره صحنه خود است که با لباسی شیک و اراده‌ای مصمم ایستاده است به انتظار «آزادی».

و در صحنه‌ای دیگر او در اجرایی واقع‌گرایانه نشسته است بر میلمان ساده خانه پدری «حسین محمدی»؛ بازیگر جوان که در بند است و در آن روزگار در خطر اعدام! او در میانه‌ی پدر و مادر ساده‌زیست حسین نشسته است و در باب حسین محمدی هرگز نپندیده سخن می‌گوید، از همکار جوان و پررویش.
و این‌ها همان لحظات ناب‌ی است که تئاتر ایران در آن لحظات با بُدی تازه از علی رفیعی آشنا می‌شود. بُدی که بار نامادین صنفی واقعی که حسرت آن همیشه به دل مانده است را با خود حمل می‌کند.
فیگوری که دهه‌ها ناقص شناخته بودیمش. این بُعد چنان بر زیبایی او می‌افزاید که بی‌درنگ او را به زیباترین زنده‌ی نسل اول تئاتر ایران بدل می‌کند.
با هوشی که نظیر و مغزی جوان و پویا. لازم است با او دقایقی هم‌صحبت شوید تا اکنون را چنان بشکافد که گویی جوانی از فعالان دانشجویی در حال سخن راندن است. او بر خلاف بسیاری، گذشته‌ی تئاتر را مواد و متر یالی برای ستایش صرف همان گذشته نمی‌بیند، بلکه گذشته‌ی برای درک اکنون مطالعه می‌شود.

عکس: امیر جدیدی

وقتی او عاشق می‌شود

رضا صانمی
منتقد سینما

دکتر علی رفیعی را به‌عنوان چهره‌ای شاخص در عرصه تئاتر می‌شناختیم تا اینکه به‌تماشای «ماهی‌ها عاشق می‌شوند» نشستیم و فهمیدیم دامنه عشق او به‌هنر از صحنه تئاتر تا پرده سینما گسترده است و خوب می‌داند و می‌تواند ردهای تئاتر را در جهان سینما صورت‌بندی کرده تا هویت و اصالت فیلمیک اثرش مخدوش نشود و این نشان داد که سینما را هم خوب می‌شناسد و اگر بهتر بخواهیم بگوییم، نمایش و عناصر آن را در روایتی زیبایی شناختی به تصویر می‌کشد، نه فقط به تصویر که در

تصور می‌گنجاند تا بتوان درباره آن تخیل کرد یا از خیالی که ترسیم کرده، لذت برد. او در نخستین فیلم سینمایی خود هم جهان سینمایی خود را ساخت. اگر چه فیلم دومش؛ «آقایوسف» به جذابیت و تماشایی بودن «ماهی‌ها عاشق می‌شوند» نبود، اما همین دو فیلم کفایت تا در بابیم با کارگردانی مواجه هستیم که پیش از هر چیز ماهیت بصری و ساختار دراماتیکی نمایش را به‌درستی می‌شناسد و بلد است چطور قصه تعریف کند. او نه فقط عناصر تئاتری را در سینما در شمایی فیلمیک دراماتیزه کرد که در جهان تئاتری اش هم می‌توان زبان سینما را ردیابی کرد. «ماهی‌ها عاشق می‌شوند» ضمن اینکه از قابلیت‌های بالای سینمایی برخوردار است؛ اما هنوز ردهای یک تئاتری تصویرگر و متفکر در آن مشهود است. روزی مهرداد فخمی فیلمبردار به او گفت، فکر نمی‌کنی کاری که انجام داده‌ای بیشتر سینماست تا تئاتر و به او گفت که باید حتما در سینما کار کند چون چیزی که دیده، تصویر بوده و عکس‌های سینمایی، خیلی‌ها به او می‌گفتند، جای تو

در سینماست. رضا آشفته، منتقد تئاتر معتقد است: «وقتی «جنایت و مکافات» را روی صحنه برد، همه چیز بیشتر شبیه یک سینمای سه‌بعدی بود. ابرها بر فراز صحنه حرکت می‌کردند، گویی که از آن‌ها فیلمبرداری شده است. همه کار، روی شن‌زاری در بروت بازی می‌شد و حس و حالی متفاوت با تئاتر داشت.»
آن چه در مرز بین تئاتر و سینما به علی رفیعی گره می‌خورد، تصویر است. آشنایی و آگاهی او به تصویر و جهان بصری موجب شده تا او بتواند در مدیوم‌های مختلفی که به تصویر و نمایش ربط پیدا می‌کند، جهان خود را برساند چنانکه امضای او پای آن اثر حک شود. از این‌رو می‌توان یکی از ویژگی‌های دکتر علی رفیعی را هویت‌مندی هنری او دانست که از سوژگی ویژه او بر می‌آید. در همان «ماهی‌ها عاشق می‌شوند»، فارغ از قصه و شخصیت‌پردازی، توجه جزئی‌نگرانه و زیبایی‌شناختی‌اش به طراحی صحنه، رنگ، نور و در نهایت میزانشن اثر نشان از وسواس او به مسئله فرم دارد و البته تمهیدات بصری. او درباره قدرت یافتن تصویر از طریق توجه زیاد به عناصر بصری مانند طراحی صحنه، لباس و نور می‌گوید: همیشه خودم طراح خودم بوده‌ام. در حقیقت علی رفیعی کارگردان را علی رفیعی طراح تکمیل می‌کند. منظور از کامل کردن این است که این دو همدیگر را یاری می‌دهند، به هم کمک کرده و کمبودهای همدیگر را جبران می‌کنند. طراحی صحنه و لباس فیلم «ماهی‌ها عاشق می‌شوند»، بارزترین

نگاه منتقد ۱

کارمندان اخراجی آمازون

آمازون در سال گذشته بارها کارمندان بخش‌های مختلف خود را اخراج کرده بود و حالا سال ۲۰۲۴ را نیز با تعدیل نیرو آغاز کرده و در حال اخراج صدها کارمند استودیوهای MGM و Prime Video خود است. دیجیاتو ضمن اعلام این خبر نوشت، طبق گزارش ورایتی، مایک هایپکینز، مدیر بخش سرگرمی آمازون، در ایمیلی به کارکنان شرکت نوشت: «این شرکت، فرصت‌هایی را برای کاهش یا توقف سرمایه‌گذاری در حوزه‌های خاص شناسایی کرده است، در حالی که سرمایه‌گذاری‌اش روی ابتکارات حوزه محتوا را افزایش خواهد داد که بیشترین تأثیرگذاری را دارد.» هر چند هایپکینز در بیانیه خود به تعداد دقیقی اشاره نکرده است، اما توضیح داده که «صدها» کارمند، برگه اخراج خود را دریافت خواهند کرد. مهم‌ترین تعدیل نیروی اعلام‌شده توسط آمازون، احتمالاً به سرویس استریم Twitch مربوط می‌شود که ۳۵ درصد از نیروی کار آن اخراج شدند.